

ענבל סיבוני "אנחנו רק רוצים להתפרנס בכבוד"

ראובן זלץ

ענבל סיבוני מייצגת את דור ההמשך המושבי, אישה דעתנית הנלחמת בחירוף שיניים, על מה שהיא מכנה "מפעל חיינו". הראיון עם ענבל נערך לאחר כנס הבקר ושבוע לפני סיומה של השנה. ענבל, המתעקשת לשמור על אופטימיות, מדברת בבהירות על העבודה ברפת המשפחתית, המכסות, הממשלה, ההווה וגם על העתיד. ענבל לא רוצה טובות, היא מבקשת רק שיתנו לה ולחבריה להמשיך ולהתפרנס •

ענבל סיבוני היא אולי הנציגה הבולטת ביותר של דור ההמשך המושבי. דור רביעי למשפחת רפתניות מתל עדשים, בת 32 אישה דעתנית, רעיה, אמא לשתי בנות, מנהלת רפת ומסמלת אולי את הכיוון החדש והמוצלח של ילדי דור ההמשך. רפת איכותית, ניהול מתקדם ומקצועי, סביבת עבודה יפה ונקיה ועם הפנים להתייעלות ושיפור כל הזמן. מנהלת את הרפת 8 שנים ולפני היתה רפתנית מהשורה. הרפת המשפחתית שייכת לענבל בניגוד ללא מעט בני דור המשך שהמעבר לניהול הדור הצעיר עדיין לא נעשה ולמעשה חלקם הגדול על תקן מנהלי רפת תחת מרות ההורים.

הקושי במעבר הרפת לדור ההמשך

ענבל – "אני לא יודעת איך הייתי מסתדרת עם אבי ז"ל בניהול הרפת, אילו היה בחיים. אני רואה לא מעט רפתנים ממשיכים כמוני שעובדים ברפת עם ההורים, שמנסים לקדם את הרפת ולבצע שינויים לטובת ייעול המשק, והוריהם אינם מקבלים ואינם משחררים סמכות, על אף הרצון לתת לבן הממשיך את המושכות. דבר המקשה על העבודה השוטפת ועל קבלת החלטות משמעותיות בענף. למעשה הרפת חייבת לפרנס 3 דורות שזה מאוד מקשה על התפקוד וקיום הרפת, דבר שהיה קיים גם אצלנו כשהוריי והסבים שלי היו בחיים, הרפת פרנסה 3 דורות כשלמעשה הרפת היתה מקור הפרנסה היחיד."

מצפה מהמנהיגים שילחמו עבורם ועבור חבריה. ענבל סיבוני

רפת סיבוי בתל עדשים, סוג של מודל

רפתנית אוהבת פרות?

"בטח, אוהבת מאוד, חלב עושים באהבה או לא עושים בכלל, אני בת לרפתנית, נכדה של רפתנית וחייה של המשפחה שלי הסתובבו מאז ומתמיד סביב חקלאות והרפת, עוד בתקופת הגלות בפולין. אני ממשיכה טבעית של העסק והמסורת המשפחתית, אין לי שום ספקות או היסוסים בנושא"

קשה להיות רפתנית בישראל 2015?

"בהחלט לא פשוט, זה לא בלתי אפשרי אך יש לזה מחיר. שזה אומר לקום מאוד מוקדם, זה אומר שכמעט תמיד זה בא על חשבון משהו אחר. יש מחיר שהמשפחה משלמת למרות שהיא חיה בשלום עם הסיטואציה. אך כשאני רואה את הילדות שלי הגדלות לתוך החיים הללו, זה ממלא אותי בסיפוק, גם אני גדלתי לתוך זה וכנראה שזו הקארמה המשפחתית שלנו. אני בטוחה כי הוריי גאים בי על המשך קיום מפעלם ואף על הגדלתו והתפתחותו."

תפרטי בנושא הקשיים?

"לצערי לא חסר, כל הנושא של הרפורמות והדרישות השונות של המשרדים השונים (משרדי החקלאות, איכות הסביבה, משרדי האוצר וכו'), הדרישות להתייעלות – ככול שאתה מתייעל מקצצים לך יותר. הדרישות לגדול בכל מחיר, לטענתם אם אתה לא תהיה גדול לא תהיה קיים על המפה. שגם זה לא ברור בעיניי, למה משפחה המתפרנסת מ-700 אלף ליטר, לא מצדיקה את קיומה, כל עוד היא כמובן יעילה ויש רווח. אין לי ספק כי בהשוואה להורים שלי, שהצליחו לפרנס משפחה מורחבת, כיום אין משפחה המתפרנסת מרפת בלבד, אחד מבני הזוג חייב לעבוד בחוץ ועצם זה שאני מחפשת עוד עסקים להתפרנס מהם, מסביר למה רק רפת לא יכולה לקיים משפחה. לצערי כיום המצב קשה מאוד."

את מי את מאשימה?

"את שרי האוצר ומשרדי החקלאות ואת ראש הממשלה כמובן, ובאיזשהו מקום גם את נציגיו בענף כי ישנה תחושה שהם ישנים בעמידה. הכל מתבסס על פוליטיקה ולא על

"אני חושבת שבשביל לעודד את החקלאות וענף הרפת, חייבים לתמרץ ולתגמל את הדור הצעיר, עצוב לי מאוד לראות רפתות טובות נסגרות, הרי זה מפעל חיים עם היסטוריה, אידיאולוגיה, ציונות, איפה המדיניות הממשלתית לעזאזל.."

ערכים ואידיאולוגיה. כאילו הכל מתבסס על טובות פוליטיות (אתה תדאג לי ואני אדאג לך) התחושה שאנחנו אלה שמאכילים את האזרחים והממשלה יורקת לבאר שממנה היא שותה ואוכלת. הרי אסור למדינה כישראל להתבסס רק על יבוא. הממשלה פוגעת והורסת את ענף החקלאות בכלל ואת ענף הרפת בפרט, זה עצוב לי מאוד. הממשלה לא מבינה שבסך הכל אנחנו רוצים להתפרנס בכבוד."

ענבל "שיפקחו על מי שגוזר קופון"

המצב ברפתות המושביות לא מזהיר וזו בלשון המעטה, ההרגשה שם קשה ובאם לא יעשו מהלכים דרמטיים, עתיד הרפת המושבית, כמו גם עתיד החקלאות כולה, עומד בסכנה

מה לדעתך הפתרון?

"אני חושבת שהפיקוח עלינו קצת יצא מפרופורציות וחסר פרופורציות לחלוטין, צריך להתכונן מול אלה שגוזרים את הקופונים, המחלבות והרשתות. הרי זה אבסורד, שאנחנו ענף

אותנו בנזיד עדשים, הממשלה לא עמדה בהבטחותיה ובעוד אנחנו עומדים בהסכם, הממשלה צוחקת עלינו. פשוט ככה. עצוב נורא".

איך את רואה היחסים בין הקיבוצים למושבים?

"אני חושבת שלאורך השנים המושבים עשו את המלחמות והקיבוצים רכבו לנו על הגב. בסופו של דבר אם יפגעו בתכנון, המשק המשפחתי אט אט יעלם יהיו כמה מנה רפתות. פגיעה בתכנון שווה חיסול המשק המשפחתי, חד משמעי. ההרגשה היא שלא סופרים את הרפת המשפחתית"

תמיד היית לוחמנית?

"אני תמיד הייתי כזאת, לקחתי את הביצים של אבא שלי ואם לא הייתי כזאת כנראה שלא הייתי במשחק".

מתעקשת על הנשיות

אבל את מתעקשת לשמור על הנשיות שלך, אולי אנטי תזה לדמות הרפתן, זה לא משהו מובן מאליו, מי שמביט בך לא יכול לנחש מי חולבת פרות בבוקר?

ענבל מחייכת "לגמרי, אני לא חושבת שמי שעובדת בחקלאות צריכה להיראות כמו פלח. גם אמא שלי היתה כזאת, מטופחת, מאופרת, אני לא זוכרת את אמא שלי לא מאופרת, גם בימיה האחרונים ואני מתעקשת להיראות טוב ולהיות מטופחת, זה חלק ממני ומאוד חשוב לי לשמור על כך".

מה הבעל אומר?

"מפרגן, עוזר ותומך, הוא גם בא מהתחום, היה רפתן ומכיר את המצב בשטח, כשהוא נפגש יום יום עם רפתנים במסגרת עבודתו בשוק ישראל. הוא מבין את האיום ורואה כמוני, מה קרה באירופה שפתחו את המכסות. ומצד שני, אסור לשים את הביצים רק בסל אחד, אני צריכה להתארגן לקראת חלילה היום שבו תיסגר הרפת. יש לי אחריות כלפי הילדות שלי, לצערי אני לא יכולה לסמוך על המדינה שלי".

מילה על העתיד?

"אני אומרת שיהיה טוב, אני אופטימית, אחרת לא הייתי בענף הזה. אני רואה את הילדות שלי גדלות והופכות לדור חמישי כרפתניות".

מסר למנהיגים?

"אני מצפה מהמנהיגים שלנו משר החקלאות, דרך איגוד המושבים והתאחדות מגדלי הבקר ועד מועצת החלב, תילחמו למעננו, שנישאר על המפה ונוכל להמשיך לייצר חלב ותוצרת ישראלית טובה. אנחנו מרגישים שלא מספיק נלחמים למעננו. ואני מקווה שזה ישתנה". ▲

ענבל ודור ההמשך

מתוכנן – אומרים לנו כמה לייצר, קובעים לנו כמה נקבל עבור התוצרת, רק משאירים לנו לבחור מתי לקום לעבוד.... ואילו הם בשוק חופשי, מלבד כמה מוצרים ספציפיים שבפיקוח, המחלבות חוגגות ברווחים. הרי לא ייתכן שאני מוכרת ליטר בשני שקלים, שמתוכם במקרה הטוב נשארות לי 30 אגורות רווח, והרשתות מוכרות ליטר חלב בחמישה שקלים. אני חושבת שבשביל לעודד את החקלאות וענף הרפת, חייבים לתמרץ ולתגמל את הדור הצעיר, עצוב לי מאוד לראות רפתות טובות נסגרות, הרי זה מפעל חיים עם היסטוריה, אידיאולוגיה, ציונות, איפה המדיניות הממשלתית לעזאזל. לא תמיד התחרות עושה לנו טוב, הרי מי עושה את התחרות, הטייקונים ואת זה הממשלה שוכחת או לא רוצה להבין". רק לאחרונה הציבור נחשף לגלות את פרצופו האמיתי של מר עוף בשקל, רמי לוי, שמצטייר כרובין הוד הישראלי, זה שהדליק משואה בשם המלחמה ביוקר המחיה, אך בפועל גוזר קופונים אדירים על חשבון העובדים שלו ועל חשבון החקלאים מהם הוא קונה תוצרת חקלאית".

את חברה בפורום רפתנים צעירים, מה האווירה בקרב החברים?

"תשמע, המצב לא פשוט בכלל, אך לשמחתי גיליתי שיש לא מעט רפתנים צעירים המעוניינים להמשיך את קיום הרפת, אבל כמעט כולם מתפרנסים מעוד עיסוק ונאבקים מול עתיד לא ברור. אולי ביום שהאנשים ירגישו את הבעיה על המדף בסופר, ויהיו רעבים למוצרי ייסוד, אולי אז משהו יתעורר. אנחנו עובדים יותר קשה מכל פקיד ממשלה היושב מול מזגן, אני לא מבינה, מה הם רוצים, לגמור את הענף שלנו"

מתווה לוקר והמכסות?

"אני חושבת שהסיפור של מתווה לוקר בעייתי ביותר. מכרו

